

Handläggare
Gabriella Luoma
Telefon: 08-50818129

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2024-03-07

Öppna drogsccener

Svar på skrivelse från (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Moderaterna om öppna drogsccener.

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden vill Moderaterna veta vilka åtgärder förvaltningen vidtar för att stänga drogsccenerna i stadsdelsområdet. De vill också veta om platssamverkan på de utpekade platserna arbetar för att stänga drogsccenerna och om arbetet kommer att bidra till fler ordningsvakter och bättre kameraövervakning.

I Farsta stadsdelsområde fanns det under 2023 två områden som klassades som öppna drogsccener. Det gäller Hökarängsplan i Hökarängen och Ullerudsbacken samt Brunskogsbacken i Farsta strand.

I Hökarängen har det under 2022 och 2023 funnits en aktiv platssamverkan. Platssamverkansaktörerna har systematiskt arbetat med lägesbild, orsaksanalyser, åtgärdsplan och uppföljning. Utifrån trygghetsvandringar har fysiska förändringar skett på och i anslutning till den öppna drogsccenen. På den öppna drogsccenen har det också arbetats med att upprätthålla god ordning genom städning och reparation efter skadegörelse. Under året har också flera evenemang genomförts både under sommaren och under årets mörkare månader. Stadens trygghetsmätning visade att andelen som känner sig otrygga i sitt bostadsområde minskat från 18 procent år 2020 till 11 procent år 2023. Polisen har även sökt igenom platsen med narkotikahundar ungefär varje månad och har under året haft en fast övervakningskamera på platsen. Polisen har också dagligen varit synligt närvarande. Dessutom har polisen och socialtjänsten samverkat kring några fokusindivider. Sociala insatser i övrigt är fältassistenter som arbetar uppsökande för ungdomar och

förvaltningens trygghetsvårdar som ofta besöker platsen i förebyggande syfte.

Under hösten 2023 har förvaltningen med stöd i den nya formuleringen i lagen tagit fram underlag till och ansökt om förordnandeområde för centrala Hökarängen. Den lokala lägesbilden visar att det finns ett behov av att stadens ordningsvakter kan verka i området

I Farsta strand har förvaltningen arbetat på likande sätt som i Hökarängen fast i något mindre utsträckning. Under året har ett antal trygghetsträffar genomförts som riktat sig till de boende runt Ullerudsbacken och Brunskogsbacken. Förvaltningen har också tillsammans med polis, bostadsbolag, Svenska kyrkan och Stadsmissionen haft ett möte för att diskutera möjligheten att använda den tomma lokalen på torget Brunskogsbacken till någon form av verksamhet som gynnar området.

I Farsta strand har ett långsiktigt brottsförebyggande arbete genomförts under många år vilket medfört att stadsdelen från januari 2024 inte längre klassas som en öppen drogscen enligt polisens definition.

Bakgrund och skrivelsens innehåll

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 19 december 2023 fick förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från Moderaterna om öppna drogscener. Partiet vill veta vilka åtgärder förvaltningen vidtar för att stänga de öppna drogscenerna i stadsdelsområdet. Partiet vill även veta om platssamverkan på de utpekade platserna arbetar för att stänga drogscenerna och om arbetet kommer att bidra till fler ordningsvakter och bättre kameraövervakning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En öppen drogscen är en geografisk bestående plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt och uppfattas som problematisk av myndigheter eller allmänheten.

Polisens kartläggning visar att Stockholms län har 63 öppna drogscener. Hälften av dem finns i Stockholm stad. I Farsta stadsdelsområde finns två områden som 2023 klassas som öppna drogscener. Det gäller Hökarängsplan i Hökarängen och Ullerudsbacken samt Brunskogsbacken i Farsta strand. På båda dessa platser har stadsdelsförvaltningen arbetat med platssamverkan och med fokus på trygghetsfrågor.

I Hökarängen har det under 2022 och 2023 funnits en aktiv platssamverkan där många olika aktörer ingått som exempelvis polisen, socialtjänsten, fastighetsägare, skola och näringslivet. Under året har platssamverkansaktörerna träffas cirka tre till fyra gånger där det systematiskt har arbetats med lägesbild, orsaksanalys, åtgärdsplan och uppföljning. Till stöd har aktörerna använt sig av det metodstöd som tagits fram av regional samverkan mot öppna drogsener i Stockholms län.

Utifrån trygghetsvandringar har fysiska förändringar skett på och i anslutning till den öppna drogsenen i Hökarängen. Det har bland annat inneburit bättre belysning, borttagning av gömställen för narkotika samt mindre förändringar i den fysiska miljön. På den öppna drogsenen har det också arbetats med att upprätthålla god ordning genom städning och reparation efter skadegörelse. Under året har också flera evenemang genomförts både under sommaren och under årets mörkare månader. Detta för att få en blandning av människor som vill vara på platsen vilket då bidrar till att öka den sociala kontrollen. Platsen befolkas då av så kallade kapabla väktare som bidrar till att tryggheten ökar. Stadens trygghetsmätning visade att andelen som känner sig otrygga i sitt bostadsområde i Hökarängen minskat från 18 procent år 2020 till elva procent år 2023.

Polisen har även sökt igenom platsen med narkotikahundar ungefär varje månad och har under året haft en fast övervakningskamera på platsen. Polisen har också dagligen varit synligt närvarande och använt sig av den så kallade 15-minutersmetoden i stor utsträckning. Metoden innebär att polispatrullen patrullerar på den öppna drogsenen. Har inget hänt under 15 minuter lämnar de platsen för att återkomma senare. 15-minutersmetoden leder till att de som befinner sig på platsen uppfattar att poliserna är fler än vad de är samt att känslan av kontroll på platsen ökar.

Dessutom har polisen och socialtjänsten samverkat kring några fokusindivider. Sociala insatser i övrigt är fältassistenter som arbetar uppsökande för ungdomar och förvaltningens trygghetsvårdare som ofta besöker platsen i förebyggande syfte. Utöver detta så arbetar förvaltningen med tidigt förebyggande stöd genom hembesöksprogrammet och föräldraskapsstöd. Andra åtgärder är samverkansformerna SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) och SIG (sociala insatsgrupper) för att förebygga att barn och unga begår brott.

Under 2024 ska en stor ombyggnation ske då en trygghetsinvestering för att renovera torget har beviljats med 9,5 miljoner kronor.

Inom Farsta stadsdelområde fanns det tidigare så kallade LOV 3 områden. Det innebar att det fanns områden där ordningsvakter fick verka under en begränsad period ifall det fanns särskilda behov och var av väsentlig betydelse från allmän synpunkt. Dessa förordnandeområden fanns i Farsta strand, Farsta centrum och Hökarängen. När förlängning av nämnda områden ansöktes för så fick endast Farsta centrum beviljad förlängning av förordnandet. Avslagen föranleddes av att det inte fanns tillräckligt med underlag gällande ordningsstörningar som till stor del låg till grund för beslutet.

Den 1 januari 2024 började en ny lag och förordning om ordningsvakter att gälla¹. Den nya lagen innebär att ordningsvakter kan användas till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller främja trygghet. Under hösten 2023 har förvaltningen med stöd i den nya formuleringen i lagen tagit fram underlag till och ansökt om förordnandeområde för centrala Hökarängen. Den lokala lägesbilden visar att det finns ett behov av att stadens ordningsvakter kan verka i området.

I Farsta strand har förvaltningen arbetat på liknande sätt som i Hökarängen fast i något mindre utsträckning. Under året har ett antal trygghetsträffar genomförts som riktat sig till de boende runt Ullerudsbacken och Brunskogsbacken. I maj deltog cirka 70–100 boende i en aktivitet för att stärka den kollektiva förmågan samt för att ta del av information och föra dialoger med medverkande aktörer och andra boende. Förvaltningen har också tillsammans med polis, bostadsbolag, Svenska kyrkan och Stadsmissionen haft ett möte för att diskutera möjligheten att använda den tomma lokalen på torget Brunskogsbacken till någon form av verksamhet som gynnar området.

Polisen har även här sökt igenom platsen med narkotikahundar men färre gånger jämfört med Hökarängen. Under året har polisen också haft en fast övervakningskamera på platsen. Polisen har dessutom dagligen varit synligt närvarande och använt sig av 15-minutersmetoden i någon utsträckning.

Andelen som känner sig otrygga i sitt bostadsområde i Farsta strand har ökat från 17 till 19 procent enligt stadens trygghetsmätning.

---

¹ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2023421-om-ordningsvakter_sfs-2023-421/

Stadsdelsförvaltningen kallade därför till ett möte i början av december där medverkande aktörer beslutade att genomföra en mer omfattande kartläggning under 2024 för att bättre förstå vad det är som bidrar till otryggheten i stadsdelen.

I Farsta strand har ett långsiktigt brottsförebyggande arbete genomförts under många år vilket medfört att stadsdelen från januari 2024 inte längre klassas som en öppen drogscen enligt polisens definition.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Tomaj Keivany
Tillförordnad Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

Skrivelsen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-02-15
Tomaj Keivany, Avdelningschef	2024-02-15